

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Załącznik nr 1 do Regulaminu naboru nr: FEDS.09.05-IP.01-182/24

**Kwalifikowalność projektu i wydatków finansowanych
w ramach naboru**

FEDS.9.5.C Wsparcie OZE, w tym tworzenie magazynów energii:

FEDS.09.05-IP.01-182/24

1) Zasady ogólne:

Projekt i wydatki projektu finansowane z UE i współfinansowane ze środków krajowych w ramach programu FEDS 2021-2027 muszą być zgodne z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z:

- a) rozporządzeniem ogólnym - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm);
- b) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- c) rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (GBER) [z późn.zm.];
- d) rozporządzeniem Komisji (UE) 2021/1237 z dnia 23 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG);
- e) rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
- f) rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598);
- g) ustawą wdrożeniową - ustawa z dnia z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U z 2022 r. poz. 1079);
- h) Prawo zamówień publicznych, Ustawa z dnia 11 września 2019 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320)
- i) „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”;
- j) „Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027”;
- k) „Wytycznymi dotyczącymi zasad równościowych w funduszach unijnych na lata 2021-2027”;
- l) Dokumentem SZOP w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027” a także z Regulaminem wyboru projektów dla naboru FEDS.09.05-IP.01-182/24

Informacje ogólne:

Na etapie oceny wniosków o dofinansowanie projektu analizie poddana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku. Wybranie danego projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie, a przedstawione przez Beneficjenta do rozliczenia w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do dofinansowania (dotyczy także wydatków Partnera projektu i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków). Ocena kwalifikowalności wydatków polegająca na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami i umową o dofinansowanie projektu dokonywana jest w trakcie realizacji projektu oraz po jego zakończeniu – na etapie oceny przedkładanych wniosków o płatność oraz na etapie kontroli projektu.

Zwiększenie wysokości kosztów kwalifikowalnych w toku realizacji projektu przez Beneficjenta, niezależnie od przyczyny tego zwiększenia, nie stanowi dla Beneficjenta podstawy do roszczeń o zwiększenie kwoty dofinansowania przyznanego w umowie o dofinansowanie projektu. Powyższa zasada odnosi się także do wydatków Partnera Projektu i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków w projekcie.

Wniosek o zwiększenie dofinansowania jest rozpatrywany indywidualnie dla każdego przypadku, a podejmując decyzję właściwa instytucja bierze pod uwagę również dostępność środków w ramach danego Działania/Priorytetu.

Okres kwalifikowalności wydatków:

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r., jednak z zastrzeżeniem zasad wynikających z przepisów o pomocy publicznej i zapisów regulaminu.

W przypadku projektów „mieszanych”, z częścią gospodarczą projektu objętą pomocą publiczną, konieczność spełnienia „efektu zachęty” oznacza rozpoczęcie realizacji całego projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie.

Termin kwalifikowalności wydatków objętych pomocą państwa:

- 1) w przypadku projektów objętych pomocą publiczną – ze względu na konieczność spełnienia efektu zachęty (zob. punkt regulaminu „Pomoc publiczna i pomoc de minimis”) – okres kwalifikowania wydatków rozpoczyna się po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie (realizacja projektu nie może się rozpocząć przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie), z wyłączeniem prac przygotowawczych, które mogą być realizowane i kwalifikowane od dnia 1 stycznia 2021 r.

Poprzez rozpoczęcie prac należy rozumieć rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac.

- 2) w przypadku projektów objętych pomocą de minimis okres kwalifikowania wydatków rozpoczyna się również po złożeniu wniosku o dofinansowanie, za wyłączeniem prac przygotowawczych które mogą być realizowane i kwalifikowane od dnia 1 stycznia 2021 r.

Pomoc publiczna w naborze nr FEDS.09.05-IP.01-182/24:

W przypadku występowania pomocy publicznej/pomocy de minimis wsparcie będzie udzielane zgodnie z właściwymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.

W przypadku inwestycji w alternatywne źródła energii wytwarzające energię elektryczną i/lub ciepłą z OZE (z wyłączeniem energii odnawialnej: wiatrowej oraz wodnej) oraz w przypadku elementów uzupełniających takich jak:

- budowa magazynów energii, w tym dla stacji ładowania (tylko na potrzeby OZE i o pojemności dostosowanej do instalacji OZE/ adekwatnych pod względem parametrów technicznych do ich możliwości produkcji energii).;

i/lub

- budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci wewnętrznych obsługujących stację OZE w projekcie; w tym wewnątrz klastrów energii

pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 41 GBER Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji.

Polskie podstawy prawne:

- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 2693 z późn. zm.)

- budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych wykorzystujących energię z tych źródeł/magazynów energii,

pomoc udzielana na podstawie art. 36a GBER Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę ładowania lub tankowania.

Polskie podstawy prawne:

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania lub tankowania, zakup pojazdów ekologicznie czystych lub bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2024 poz. 89).

Szczegółowe warunki przyznawania pomocy, wydatki kwalifikowalne, rodzaje projektów, wykluczenia z możliwości otrzymania wsparcia wskazane zostały w odpowiednich przepisach GBER oraz polskich rozporządzeniach podanych w niniejszym Regulaminie. Warunki kwalifikowalności w oparciu o GBER oraz polskie rozporządzenia należy czytać łącznie z zapisami Regulaminu. Wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania zapisów rozporządzenia, w zakresie dotyczącym projektu oraz Regulaminu, co będzie weryfikowane na etapie oceny formalnej i merytorycznej wniosku.

W przypadku objęcia wydatków pomocą de minimis zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598);

Końcową datą kwalifikowalności wydatków w projekcie jest data zakończenia realizacji projektu wskazana w pkt. 6. Regulaminu wyboru projektu „Zasady finansowania projektu Regulaminu” nie późniejsza niż 31 grudnia 2029 r.

Zasady kwalifikowalności wydatków objętych pomocą państwa

W przypadku zastosowania danego rodzaju pomocy państwa kwalifikowalne są wyłącznie kategorie wydatków wskazane we właściwym dla tego rodzaju pomocy rozporządzeniu (przy czym istnieje możliwość łączenia pomocy publicznej z pomocą de minimis, w ramach której możliwe są do kwalifikowania inne koszty projektu, np. prace przygotowawcze, z zastrzeżeniem niniejszego dokumentu).

Obowiązek publikacji zapytań ofertowych:

Wszystkie zamówienia realizowane w okresie kwalifikowalności w bieżącej perspektywie, muszą spełniać warunki wskazane w Regulaminie, także zamówienia wszczęte przed dniem ogłoszenia naboru (przed ogłoszeniem regulaminu wyboru projektów).

W przypadku rozpoczęcia przez Wnioskodawcę realizacji projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, udzielanie zamówień odbywa się na zasadach określonych w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”. Komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym ogłoszenie zapytania ofertowego, składanie ofert, wymiana informacji między zamawiającym a wykonawcą oraz przekazywanie dokumentów i oświadczeń odbywa się pisemnie za pomocą strony internetowej przeznaczonej do zamieszczania zapytań ofertowych wskazanej w komunikacie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opublikowanym na portalu i stronie internetowej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego (Baza Konkurencyjności – BK2021, <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>), z zastrzeżeniami przewidzianymi w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.

Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia publicznego, do którego ze względu na jego wartość nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710), może zastrzec, że o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2) Zasady kwalifikowania kosztów pośrednich w oparciu o stawkę ryczałtową

Wymieniona w pkt 6 Regulaminu stawka ryczałtowa, wybrana przez wnioskodawcę/beneficjenta, stosowana jest dla wybranych kategorii kosztów (patrz dalej) i koszty te są kwalifikowalne wyłącznie w ramach tej stawki. Oznacza to, że nie ma możliwości rozliczania tych kosztów na podstawie rzeczywiście ponoszonych i odpowiednio udokumentowanych wydatków (faktur i innych dokumentów księgowych). Regulamin wyboru projektów determinuje sposób rozliczenia określonych kosztów i nie pozostawia możliwości wyboru Wnioskodawcy/ Beneficjentowi.

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, co oznacza m.in. zakaz rozliczenia tego samego wydatku w kosztach pośrednich projektu oraz kosztach bezpośrednich projektu.

Jeżeli w projekcie występują kwalifikowalne koszty bezpośrednie, które nie stanowią podstawy do wyliczenia kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej, budżet projektu dzieli się na 3 grupy kosztów:

- A. koszty pośrednie rozliczane stawką ryczałtową,
- B. kwalifikowalne koszty bezpośrednie nie stanowiące podstawy do zastosowania stawki ryczałtowej – nie dotyczy tego naboru,
- C. kwalifikowalne koszty bezpośrednie stanowiące podstawę do zastosowania stawki ryczałtowej.

Wydatki niekwalifikowalne nie mogą stanowić podstawy do obliczenia kosztów pośrednich.

A. Koszty pośrednie rozliczane stawką ryczałtową:

- 1. koszty koordynatora/menadżera/kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem, monitorowanie i jego rozliczanie lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie (np. przygotowanie/przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień w projekcie), o ile ich zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty

wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, a także koszty usług zewnętrznych w zakresie opisanym w tym punkcie.

2. koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
3. koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna w tym dotycząca zamówień) zatrudnionego na potrzeby funkcjonowania jednostki,
4. koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowemu),
5. koszty utrzymania powierzchni biurowych, magazynowych oraz archiwów (czynsz, najem, dzierżawa, użyczenie, opłaty administracyjne, media),
6. wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
7. amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w pkt 1-4 oraz inne nie przeznaczone w 100% do realizacji działań bezpośrednich,
8. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych,
9. koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,
10. koszty usług powielania dokumentów,
11. koszty materiałów biurowych i artykułów,
12. koszty ochrony mienia związanego z projektem, z wyłączeniem ubezpieczeń osób i eksponatów w związku z udziałem w targach i misjach gospodarczych,
13. koszty sprzątania pomieszczeń, w tym środków do utrzymania ich czystości, dezynsekcji, dezynfekcji, deratyzacji tych pomieszczeń,
14. opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych).
15. koszty obsługi technicznej/personelu technicznego (np. informatyka) nie stanowiące wydatków bezpośrednich/kosztów osobowych kadry merytorycznej),
16. koszty ubezpieczeń majątkowych związanych z projektem i innych,
17. koszty związane z konserwacją i naprawą urządzeń biurowych/koszt zakupu urządzeń i sprzętu biurowego niebędących środkiem trwałym, na potrzeby zarządzania projektem,
18. koszty utylizacji odpadów powstałych w związku z zarządzaniem projektem,
19. hosting na potrzeby funkcjonowania projektu,
20. koszty opłat skarbowych i notarialnych związanych z realizacją projektu,
21. koszty usług tłumaczenia dokumentów niezbędnych do przedłożenia instytucji zarządzającej na potrzeby rozliczenia i kontroli prawidłowej realizacji projektu,

22. koszty ustanowienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu,
23. koszty związane z ustanowieniem elektronicznego podpisu kwalifikowanego do podpisywania dokumentów w projekcie oraz koszty związane z odnowieniem w okresie realizacji projektu kwalifikowanego certyfikatu.
24. działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakat/tablice promocyjne/tablice informacyjne, elektroniczne wyświetlacze) wynikające z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie projektu (z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego, które rozliczane są w ramach kosztów bezpośrednich).

Jeżeli w projekcie została lub zostanie zlecona na zewnątrz (niezależnie od przyjętej formy i trybu zlecenia) część zadań mieszczących się w katalogu kosztów pośrednich, o którym mowa wyżej (w punktach 1-24), to nie można rozliczać takich wydatków w ramach kosztów bezpośrednich. W przypadku, gdy w ramach jednej umowy zlecającej zadania na zewnątrz stronie trzeciej (niezależnie od przyjętej formy i trybu wyłonienia wykonawcy) dochodzi dołączenia kosztów z katalogu kosztów pośrednich i kosztów bezpośrednich, kwalifikowanie kosztów bezpośrednich będzie możliwe (o ile zostaną spełnione pozostałe warunki kwalifikowalności) pod warunkiem zawarcia w umowie z wykonawcą zapisów wskazujących jednoznacznie na kwotę wynagrodzenia za zakres odpowiadający kosztom pośrednim i kwotę wynagrodzenia za zakres odpowiadający kosztom bezpośrednim projektu.

B. Kwalifikowalne koszty bezpośrednie nie stanowiące podstawy do zastosowania stawki ryczałtowej – nie dotyczy tego naboru

C. Kwalifikowalne koszty bezpośrednie stanowiące podstawę zastosowania stawki ryczałtowej

Ta kategoria obejmuje wszystkie wydatki kwalifikowalne projektu nieujęte w powyższym punkcie A i B. W szczególności są to kwalifikowalne koszty bezpośrednie, niezbędne dla osiągnięcia celu głównego projektu (np. zakup środków trwałych, etc.), a także dokumentacja. Rozliczane są one na podstawie faktycznie poniesionych wydatków i wymagają przedstawienia właściwych dokumentów księgowych we wniosku o płatność (zgodnie z zasadami wynikającymi z umowy o dofinansowanie projektu).

Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie sprawdzeniu przez ION podlega prawidłowość ustalenia przez Wnioskodawcę wysokości kosztów pośrednich (tj. czy prawidłowo przyjęto % stawkę ryczałtową, wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich stanowiących podstawę wyliczenia kosztów pośrednich).

Koszty pośrednie rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia. W związku z tym na etapie weryfikacji wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli na miejscu nie podlegają one sprawdzeniu. Natomiast wymagane będzie od Beneficjenta złożenie informacji/oświadczeń i dokumentacji potwierdzającej zrealizowanie obowiązkowych działań informacyjno-promocyjnych, w celu rozliczenia projektu. Koszty pośrednie w poszczególnych wnioskach o płatność beneficjent rozlicza proporcjonalnie do wykazanych w tych wnioskach o płatność kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich stanowiących podstawę do określenia wysokości kosztów pośrednich. Na etapie rozliczania projektu weryfikacja kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej polega m.in. na sprawdzeniu, czy Beneficjent prawidłowo zastosował % stawki ryczałtowej wynikający z umowy o dofinansowanie projektu, czy prawidłowo wykazał kwotę bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych będącą podstawą wyliczenia kosztów pośrednich. Szczegółowe zasady rozliczania kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej określa umowa o dofinansowanie projektu.

Jeśli na etapie realizacji projektu oraz w trakcie jego trwania dojdzie do zmiany wysokości bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu stanowiących podstawę do wyliczenia kosztów pośrednich (np. ulegną obniżeniu na skutek powstania oszczędności przetargowych, zastosowania korekt finansowych), wówczas konieczne jest ponowne ustalenie wysokości kosztów pośrednich w projekcie (przy zachowaniu tego samego % stawki ryczałtowej). Nie wyklucza się wystąpienia sytuacji w której Beneficjent będzie zobligowany do zwrotu dofinansowania odpowiadającego nadmiernie wypłaconym kosztom pośrednim wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

3) Wydatki niekwalifikowalne:

Wydatki niespełniające wymogów kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i/lub wymogów wynikających z przepisów prawa krajowego i unijnego są niekwalifikowalne. Dodatkowo w ramach Programu niekwalifikowalne są wydatki wskazane w poniższej tabeli.

RODZAJ WYDATKU	WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE
Zasięg terytorialny	Niekwalifikowalne są wydatki poniesione na projekt realizowany poza granicami administracyjnymi subregionu wałbrzyskiego .

	<p>Subregion wałbrzyski obejmuje powiaty: dzierzoniowski, kłodzki, świdnicki, wałbrzyski, ząbkowicki, miasto Wałbrzych.</p> <p>Projekt nie spełniający powyższych warunków dotyczących lokalizacji jest niekwalifikowalny.</p>
Ramy czasowe kwalifikowalności/pomoc publiczna	<p>Wydatki poniesione:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przed 1 stycznia 2021 r.; ▪ po 31 grudnia 2029 r. (na poziomie Programu) oraz w terminie niezgodnym z umową o dofinansowanie projektu; ▪ niezgodnie z terminami określonymi w programach pomocowych lub aktach prawnych. <p>Okres realizacji projektu określony w umowie nie może wykraczać poza daty graniczne wyżej określone.</p> <p>Faktyczny okres kwalifikowania wydatków dla danego projektu zostanie określony w umowie o dofinansowanie projektu, która określi zarówno początkową, jak i końcową datę kwalifikowalności wydatków. Wydatki poniesione po okresie kwalifikowalności określonym w umowie stanowią wydatki niekwalifikowalne.</p>
Projekt i wydatki objęte pomocą publiczną i/lub de minimis	<p>Niekwalifikowalne są projekt i wydatki, które nie spełniają warunków wynikających z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej/pomocy de minimis oraz nie spełniające warunków regulaminu.</p>
Przygotowanie dokumentacji projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wydatki na przygotowanie dokumentacji projektu (wymaganej prawem krajowym lub wspólnotowym bądź przez IZ FEDS 2021-2027) przekraczające 5% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu (limit ten weryfikowany jest jednorazowo na etapie oceny wniosku o dofinansowanie) oraz 2) Wydatki na przygotowanie dokumentacji w części dotyczącej elementów/zadań nieuwzględnionych w projekcie (będących poza projektem),

	<p>3) Jeżeli dokumentacja została przygotowana przez osoby wskazane powyżej w pkt 2) A Zasady kwalifikowania kosztów pośrednich w oparciu o stawkę ryczałtową, ppkt.1-4 to koszt jej przygotowania stanowi wynagrodzenie rozliczane w ramach kosztów pośrednich.</p>
<p>VAT</p>	<p>1) w projekcie objętym pomocą publiczną niezależnie od łącznego kosztu tego projektu, a także w każdym projekcie, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT):</p> <ul style="list-style-type: none"> • podatek VAT, który może być odzyskany na podstawie przepisów krajowych stanowi wydatek niekwalifikowalny (tj. istnieje potencjalna prawna możliwość obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT) • podatek VAT w stosunku do wydatków, dla których podatek ten odliczany jest częściowo na podstawie art. 86 ust. 2a/art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, jest w całości niekwalifikowalny. <p>2) podatek VAT ponoszony przez państwową jednostkę budżetową jest w całości niekwalifikowalny (niezależnie od całkowitej wartości projektu).</p> <p>3) w projekcie nieobjętym pomocą publiczną oraz w projekcie w którym pomoc państwa przyjmuje wyłącznie formę pomocy de minimis, jeżeli łączny koszt tego projektu jest mniejszy niż 5 mln EUR* (z VAT) – podatek VAT może być w całości kwalifikowalny. Do Wnioskodawcy/Beneficjenta/Realizatora należy decyzja czy w odniesieniu do danego wydatku podatek VAT będzie w całości kwalifikowalny czy też w całości niekwalifikowalny (nie dopuszcza się kwalifikowania podatku VAT w oparciu o proporcję wynikającą z art. 86 ust. 2a i/lub art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług).</p>

	<p>*Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się kurs wymiany walut wskazany w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (podrozdział Podatek od towarów i usług (VAT)).</p>
Wydatki na ubezpieczenie nieobowiązkowe	<p>Wydatki na ubezpieczenia nieobowiązkowe stanowią wydatek niekwalifikowalny z wyjątkiem ubezpieczeń wskazanych w katalogu kosztów pośrednich.</p>
Wydatki/koszty osobowe związane z zaangażowaniem personelu projektu stanowiącego kadrę merytoryczną	<p>1) Niekwalifikowalne są koszty związane z zaangażowaniem personelu projektu (kadry merytorycznej):</p> <ul style="list-style-type: none"> a. jeżeli konieczność zaangażowania personelu nie wynika z charakteru projektu b. nie zostały spełnione warunki określone w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz Regulaminie c. gdy kadra merytoryczna rozliczana w bezpośrednich kosztach kwalifikowalnych projektu wykonuje zadania przypisane kosztom pośrednim. <p>Za niekwalifikowalne w ramach kosztów bezpośrednich projektu zostanie uznane całe wynagrodzenie osoby stanowiącej kadrę merytoryczną, jeżeli osoba ta zajmuje się projektem również od strony administracyjnej (tj. wykonuje zadania/czynności przypisane kosztom pośrednim projektu, zgodnie z niniejszym dokumentem).</p> <p>Na przykład jeśli w projekcie z zakresu B+R dany pracownik/kadra zarządzająca bierze udział zarówno w pracach związanych z zarządzaniem projektem, jak i w pracach merytorycznych związanych z pracami B+R to nie ma możliwości częściowego (proporcjonalnego) rozliczenia kosztu zaangażowania tych osób w ramach kosztów bezpośrednich, jeśli koszty projektu, w tym koszty zarządzania rozliczane są/mogą być rozliczane stawką ryczałtową.</p> <ul style="list-style-type: none"> d. gdy koszt wynagrodzenia personelu projektu przekracza kwotę wynagrodzenia na analogicznych stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji.

	<p>2) Ponadto niekwalifikowane są (oprócz wymienionych przypadków w podrozdziale 2.3 Wydatków niekwalifikowalnych „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nagrody specjalne za staż pracy w jednostce organizacyjnej oraz wypłaty z funduszu nagród, nagrody i premie wypłacone za wykonywanie zadań niekwalifikowalnych; - Wynagrodzenie wypłacane w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy oraz w okresie tymczasowego aresztowania - Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; - Zasiłki finansowane ze środków ZUS (w tym zasiłek chorobowy, macierzyński, opiekuńczy oraz wyrównanie tych zasiłków), świadczenie rehabilitacyjne; - Koszty usług zdrowotnych, których finansowanie przez pracodawcę nie wynika z przepisów prawa; - Bony towarowe; - Legitymacje kolejowe; - Studia z zakresu Master of Business Administration, a także koszty postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej wraz z kosztami kursu przygotowawczego, - Wydatki na cele reprezentacyjne. <p>Kadra merytoryczna to personel projektu spełniający definicję personelu projektu zawartą w ww. wytycznych, który wykonuje czynności w projekcie bezpośrednio przyczyniające się do osiągnięcia wskaźników i celu projektu (np. Programista zatrudniony u Beneficjenta i wykonujący zadania dotyczące przygotowania oraz wdrożenia rozwiązań w projekcie dotyczącym e-usług, jak: przygotowanie aplikacji, baz danych itp.).</p> <p>Kadrą merytoryczną nie jest osoba fizyczna/podmiot wyłoniona/y do realizacji zadań w projekcie w drodze</p>
--	---

	przeprowadzonego zamówienia, należy traktować ją jako wykonawcę zleconych usług.
Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu¹	<ul style="list-style-type: none"> Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu będą rozliczane w ramach kosztów pośrednich za wyjątkiem przypadku z art. 50 ust. 1 lit. e Rozporządzenia ogólnego (rozliczanego jako koszt bezpośredni). <p>W przypadku niewywiązania się przez Beneficjenta z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie projektu i niepodjęcia działań zaradczych Instytucja Zarządzająca obniży dofinansowanie projektu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie projektu (niezależnie od tego czy wydatki na działania informacyjno-promocyjne są kwalifikowalne w projekcie czy nie).</p>
Rezerwa	Rezerwa na wypadek przekroczenia ilości robót oszacowanych w przedmiarze lub na pokrycie nieprzewidzianych wydatków w projekcie bądź inne nieprzewidziane wydatki w projekcie.
Różnice kursowe w transakcjach dokonywanych w walutach obcych	Różnice kursowe są niekwalifikowalne jeżeli cała ich wartość została zaliczona do kosztów uzyskania przychodów (tj. nie pomniejszono tych kosztów o wartość dofinansowania).
Płatności kartą	Płatności dokonywane kartą płatniczą, która nie jest powiązana z rachunkiem Beneficjenta/partnera/podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków.
Koszty pośrednie projektu rozliczane stawką ryczałtową	Niekwalifikowalne są koszty pośrednie określone w inny sposób, niż wskazany w regulaminie wyboru projektów i umowie o dofinansowanie
Cross-financing	Nie występuje w naborze

I. Szczegółowe zapisy dotyczące przedmiotowego naboru – wydatki niekwalifikowalne:

¹ W przypadku rozliczania wydatku za pomocą stawki ryczałtowej – zastosowanie mają zapisy pkt. 2)

- 1) wydatki na zakup nieruchomości przekraczające 10 % łącznych wydatków kwalifikowalnych projektu (w przypadku terenów opuszczonych oraz przemysłowych limit ten zostaje podniesiony do 15 %) oraz nieruchomości uprzednio współfinansowanej ze środków UE;
- 2) wydatki na elementy uzupełniające w projekcie (budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych wykorzystujących energię z danego źródła energii odnawialnej/magazynu energii; budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci wewnętrznych obsługujących stację OZE w projekcie; w tym wewnątrz klastrów energii; budowa magazynów energii, w tym dla stacji ładowania (tylko na potrzeby OZE i o pojemności dostosowanej do instalacji OZE/adekwatnych pod względem parametrów technicznych do ich możliwości produkcji energii) do 49% całkowitych wydatków kwalifikowalnych
- 3) wkład niepieniężny;
- 4) wydatki na zakup kotłów i ogrzewaczy na nowe kotły i ogrzewacze na biomasę, jeśli umożliwiają instalację rusztu awaryjnego oraz nie posiadające automatycznego podajnika paliwa;
- 5) wydatki na zakup urządzeń nie odpowiadających aktualnie obowiązującym normom, w tym wynikającym z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią;
- 6) wydatki na inwestycje powiązane z produkcją, przetwarzaniem, transportem, dystrybucją, magazynowaniem lub spalaniem paliw kopalnych na podstawie art. 9 lit. d rozporządzenia FST;
- 7) inwestycje w zakresie stosowania urządzeń zasilanych paliwami kopalnianymi: węglem, olejem, gazem (bez względu na normy jakie spełniają); w tym wymiany starszych urządzeń na nowe oraz instalacji OZE korzystających ze wsparcia tymi paliwami w tym wykorzystujące paliwa kopalne płynne lub gazowe do zasilania sprężarki lub ciepły proces ad/absorpcji (napędzany poprzez spalanie paliwa płynnego lub gazowego, energię geotermalną/solarną lub ciepło odpadowe), dostarczają energię odnawialną (np. gazowa absorpcyjna pompa ciepła);
- 8) wydatki projektu lub jego części, dla którego wymagana jest koncesja (lub zmiana warunków koncesji) na produkcję energii elektrycznej lub ciepłej, jeżeli koncesja/jej zmiana nie została wydana (koncesja musi być dostarczona do DIP najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność końcową);
- 9) koszty partnera /podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, których sfinansowanie stanowiłoby pomoc publiczną i których nie można sfinansować na podstawie pomocy de minimis,
- 10) koszty zagospodarowania terenu – niezwiązane z montażem instalacji lub budową magazynów

II. Szczegółowe zapisy dotyczące przedmiotowego naboru – limity

Weryfikacja limitów na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu, w czasie realizacji projektu i po jego zakończeniu:

- elementy uzupełniające w projekcie (budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych wykorzystujących energię z danego źródła energii odnawialnej/magazynu energii; budowa, rozbudowa lub przebudowa sieci wewnętrznych obsługujących stację OZE w projekcie; w tym wewnątrz klastrów energii; budowa magazynów energii, w tym dla stacji ładowania (tylko na potrzeby OZE i o pojemności dostosowanej do instalacji OZE/adekwatnych pod względem parametrów technicznych do ich możliwości produkcji energii) do 49% całkowitych wydatków kwalifikowalnych;
- zakup nieruchomości do 10 % łącznych wydatków kwalifikowalnych; w przypadku terenów opuszczonych oraz przemysłowych, na których znajdują się budynki, limit ten zostaje podniesiony do 15 %;
- koszty pośrednie – % stawki ryczałtowej obowiązujący w projekcie.